

همه امتیازهای این پایان نامه به دانشگاه بوعلی سینا تعلق دارد. در صورت استفاده از تمام یا بخشی از مطالب پایان نامه در مجلات، کنفرانس‌ها و یا سخنرانی‌ها، باید نام دانشگاه بوعلی سینا (یا استاد یا استادان راهنمای پایان نامه) و نام دانشجو با ذکر مأخذ و ضمن کسب مجوز کتبی از دفتر تحصیلات تکمیلی دانشگاه ثبت شود. در غیر این صورت مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت

دانشگاه گیلان

دانشکده شیمی

پایان نامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

در رشته شیمی (گرایش معدنی)

عنوان :

سنتز و شناسایی تعدادی از لیگاندهای اکسو-آزا و کمپلکس‌های بزرگ حلقه و بزرگ غیر حلقه‌ای

مربوطه آن‌ها با یون‌های فلزی مختلف

استاد راهنما:

پروفسور حسن کی‌پور

استادان مشاور:

پروفسور سید جواد سید زاده صابونچی

دکتر رضا آزادبخت

پژوهشگر:

امیر حسین جمشیدی

بهمن ماه ۱۳۸۹

دانشگاه بوعلی سینا

مشخصات رساله/پایان نامه تحصیلی

عنوان:

سنتز و شناسایی تعدادی از لیگاندهای اکسو-آزا و کمپلکس‌های بزرگ حلقه و بزرگ غیر حلقه‌ای مربوطه آن‌ها با یون‌های فلزی مختلف

نام نویسنده: امیر حسین جمشیدی

نام استاد راهنما: پروفسور حسن کی‌پور

نام اساتید مشاور: پروفسور سید جواد سید زاده صابونچی، دکتر رضا آزادبخت

دانشکده: شیمی

گروه آموزشی: علوم پایه

رشته تحصیلی: شیمی

گرایش تحصیلی: شیمی معدنی

مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد

تاریخ تصویب: ۸۸/۷/۵

تاریخ دفاع: ۸۹/۱۱/۱۹

تعداد صفحات: ۱۵۱

چکیده:

سه لیگاند پلی آمین جدید چهار دندانه تهیه گردیدند. لیگاند بازشیف بزرگ غیر حلقه $L.S^1$ و لیگاند بازشیف بزرگ حلقه $L.S^2$ از واکنش L^1 به ترتیب با ۲-هیدروکسی-۳-متوکسی بنزالدهید و ۶،۲-دی فرمیل-۴-متیل فنول در متانول تهیه شدند. کمپلکس‌های بازشیف بزرگ حلقه $[ZnL^1DAP]^{2+}$ ، $[MnL^1DAP]^{2+}$ و $[ZnL^1DF]^{2+}$ از واکنش L^1 به ترتیب با ۶،۲-دی استیل پیریدین یا ۶،۲-دی فرمیل پیریدین در حضور یون‌های فلزی منگنز (II) و روی (II) در متانول تهیه گردیدند. کمپلکس‌های $[CuL.S^1]$ ، $[NiL.S^1]$ و $[CoL.S^1]$ از واکنش $L.S^1$ با یون‌های فلزی نیکل (II)، مس (II) و کبالت (III) در متانول تهیه شدند. کمپلکس‌های باز-شیف بزرگ حلقه $[Ni_2L.S^2]^{4+}$ و $[Cu_2L.S^2]^{4+}$ از واکنش $L.S^2$ با یون‌های فلزی نیکل (II) و مس (II) در متانول تهیه گردیدند. کمپلکس‌های بازشیف بزرگ غیر حلقه $[ZnL^2O-van]^+$ ، $[CuL^2O-van]^+$ و $[NiL^2O-van]^+$ و همچنین $[NiL^2O-Sal]^+$ و $[NiL^2O-ter]^+$ از واکنش L^2 به ترتیب با ۲-هیدروکسی-۳-متوکسی بنزالدهید، ۲-هیدروکسی بنزالدهید یا ۵،۳-ت-بوتیل-۲-هیدروکسی بنزالدهید در حضور یون‌های فلزی مربوطه تهیه شدند. کمپلکس‌های بازشیف بزرگ غیر حلقه $[NiL^2DFP]^+$ و $[CuL^2DFP]^+$ از واکنش L^2 با ۶،۲-دی فرمیل-۴-متیل فنول در حضور یون‌های فلزی نیکل (II) و مس (II) تهیه گردیدند. کمپلکس‌های بازشیف بزرگ غیر حلقه $[NiL^3Sal]^{2+}$ ، $[CdL^3Sal]^{2+}$ ، $[NiL^3O-van]^{2+}$ و $[NiL^3O-ter]^{2+}$ از واکنش L^3 به ترتیب با ۲-هیدروکسی-۳-متوکسی بنزالدهید، ۲-هیدروکسی بنزالدهید یا ۵،۳-ت-بوتیل-۲-هیدروکسی بنزالدهید در حضور یون‌های فلزی نیکل (II) و کادمیم (II) تهیه شدند. همچنین کمپلکس چهارهسته‌ای $[Ni_4(CH_3OH)_8(O-van)_4]$ از واکنش ۲-هیدروکسی-۳-متوکسی بنزالدهید با ۲-آمینوفنیل آمینو (۲-آمینوفنیل آمینو) اتانول در حضور یون فلزی نیکل (II) سنتز گردید. همه کمپلکس‌های بدست آمده با استفاده از روش‌های IR، Mass و آنالیز عنصری و در مورد کمپلکس‌های کادمیم (II) و روی (II) با استفاده از NMR مورد شناسایی قرار گرفتند. همچنین ساختار کریستالی کمپلکس‌های $[NiL^3O-van]^{2+}$ ، $[NiL^2O-van]^+$ ، $[CdL^3Sal]^{2+}$ و $[Ni_4(CH_3OH)_8(O-van)_4]$ و لیگاند بازشیف $[L.S^2]$ توسط داده‌های پراش اشعه X تعیین گردیدند.

واژه‌های کلیدی: بازشیف، بزرگ حلقه، کمپلکس غیر حلقوی، ساختار اشعه X

۱-۱) لیگاندهای پلی آمین	۲
۱-۱-۱) مقدمه	۲
۲-۱-۱) ترکیبات پلی آمین	۲
۳-۱-۱) پلی آمین ها و نقش بیولوژیکی آنها	۳
۴-۱-۱) لیگاندهای پلی آمین آلیفاتیک	۴
۵-۱-۱) لیگاندهای پلی آمین آروماتیک	۵
۲-۱) لیگاندهای زنجیره باز با دهنده N_xO_y	۶
۱-۲-۱) لیگاندهای پلی آمین N_3O	۶
۲-۲-۱) لیگاندهای از نوع دهنده N_3O_2, N_2O_2	۸
۳-۱) لیگاندهای پلی آمین با دو مرحله بازشیف	۱۰
۴-۱) احیای ترکیب های نیترو و نیتروزو	۱۱
۵-۱) تعریف بازشیف ها	۱۴
۶-۱) طبقه بندی بازشیف ها	۱۴
۷-۱) اهمیت و کاربرد بازشیف ها	۱۵
۱-۷-۱) خواص کاتالیزوری بازشیف ها	۱۶
۲-۷-۱) خصوصیات اسپکتروسکوپی کلی بازشیف ها	۱۷
۸-۱) احیای بازشیف	۱۸
۹-۱) سنتز کمپلکس های بازشیف	۱۹
۱-۹-۱) سنتز مستقیم بازشیف و سپس سنتز کمپلکس	۲۰
۲-۹-۱) سنتز بازشیف در حین تشکیل کمپلکس	۲۰
۱۰-۱) لیگاندهای بزرگ حلقه و کمپلکس های آنها	۲۱
۱۱-۱) سنتز کمپلکس های بزرگ حلقه	۲۳
۱-۱۱-۱) سنتز در حین تشکیل کمپلکس (روش تمپلیت)	۲۳

- ۲۴ ..... ۱-۱۱-۲) سنتز مستقیم و سپس تشکیل کمپلکس
- ۲۶ ..... ۱-۱۱-۳) تشکیل حلقه پنج عضوی در طی فرایند سنتز حلقه ماکروسیکل
- ۲۸ ..... ۱-۱۲) سنتز کمپلکس‌های غیرحلقه‌ای
- ۲۸ ..... ۱-۱۲-۱) کمپلکس‌های غیرحلقه‌ای با لیگاندهایی با دهنده‌گی N_3O
- ۳۲ ..... ۱-۱۲-۲) کمپلکس‌های غیرحلقه‌ای با لیگاندهایی با دهنده‌گی N_2O_2
- ۳۴ ..... ۱-۱۲-۳) کمپلکس‌های غیرحلقه‌ای با لیگاندهایی با دهنده‌گی N_3O_2
- ۳۴ ..... ۱-۱۲-۴) کمپلکس‌های غیرحلقه‌ای با لیگاندهایی با دو مرحله بازشیف
- ۳۵ ..... ۱-۱۳) سنتز کمپلکس‌های بزرگ حلقه
- ۳۵ ..... ۱-۱۳-۱) کمپلکس‌های بزرگ حلقه با ۶،۲-دی استیل پیریدین و ۶،۲-دی فرمیل پیریدین
- ۴۰ ..... ۱-۱۳-۲) سنتز کمپلکس‌های بزرگ حلقه با ۶،۲-دی فرمیل-۴-متیل فنول
- ۴۴ ..... ۱-۱۴) کمپلکس چهارهسته‌ای با فلز نیکل
- ۴۷ ..... ۲-۱) مواد شیمیایی
- ۴۷ ..... ۲-۲) وسایل و تجهیزات
- ۴۸ ..... ۲-۳) کریستالوگرافی
- ۴۸ ..... ۲-۴) تهیه لیگاند پلی آمین L^1
- ۴۸ ..... ۲-۴-۱) سنتز ۲-(۲-نیتروفنیل آمینو)-تانول
- ۴۸ ..... ۲-۴-۲) سنتز [۲-(۲-نیترو فنوکسی)-اتیل]-[۲-نیتروفنیل]-آمین
- ۴۹ ..... ۲-۴-۳) تهیه N -[۲-(۲-آمینو فنوکسی)-اتیل]-بنزن-۲،۱-دی آمین
- ۵۰ ..... ۲-۵) تهیه لیگاند بازشیف $L.S^1$
- ۵۰ ..... ۲-۶) تهیه لیگاند بازشیف $L.S^2$
- ۵۱ ..... ۲-۷) تهیه لیگاند پلی آمین L^2
- ۵۱ ..... ۲-۷-۱) سنتز ۲-[(پیریدین-۲-یل متیلن)-آمینو]-تانول
- ۵۱ ..... ۲-۷-۲) سنتز ۲-[(پیریدین-۲-یل متیل)-آمینو]-تانول

۵۲	.....تهیه ۲-۲ (آمینو اتیل)-پیریدین-۲-یل متیل آمینو]-تانول L^2 ..... (۳-۷-۲)
۵۳	.....تهیه ۲-۲ (آمینو پروپیل)-پیریدین-۲-یل متیل آمینو]-تانول L^3 ..... (۸-۲-۲)
۵۴	.....سنتر کمپلکس های فلزی با لیگاند L^1 ..... (۹-۲-۲)
۵۴	.....سنتر کمپلکس $[ZnL^1DAP](ClO_4)_2$ (1)..... (۱-۹-۲)
۵۴	.....سنتر کمپلکس $[MnL^1DAP](ClO_4)_2$ (2)..... (۲-۹-۲)
۵۵	.....سنتر کمپلکس $[ZnL^1DF](ClO_4)_2$ (3)..... (۳-۹-۲)
۵۵	.....سنتر کمپلکس های فلزی با لیگاند $L.S^1$ ..... (۱۰-۲-۲)
۵۵	.....سنتر کمپلکس $[NiL.S^1]$ (4)..... (۱-۱۰-۲)
۵۶	.....سنتر کمپلکس $[CuL.S^1]$ (5)..... (۲-۱۰-۲)
۵۷	.....سنتر کمپلکس $[CoL.S^1]$ (6)..... (۳-۱۰-۲)
۵۷	.....سنتر کمپلکس فلزی با لیگاند $L.S^2$ ..... (۱۱-۲-۲)
۵۷	.....سنتر کمپلکس $[Ni_2L.S^2](ClO_4)_2$ (7)..... (۱-۱۱-۲)
۵۸	.....سنتر کمپلکس $[Cu_2L.S^2](ClO_4)_2$ (8)..... (۲-۱۱-۲)
۵۸	.....سنتر کمپلکس فلزی با لیگاند L^2 ..... (۱۲-۲-۲)
۵۸	.....سنتر کمپلکس $[ZnL^2O-van]ClO_4$ (9)..... (۱-۱۲-۲)
۵۹	.....سنتر کمپلکس $[NiL^2O-van]ClO_4$ (10)..... (۲-۱۲-۲)
۶۰	.....سنتر کمپلکس $[CuL^2O-van]ClO_4$ (11)..... (۳-۱۲-۲)
۶۱	.....سنتر کمپلکس $[NiL^2Sal]ClO_4$ (12)..... (۴-۱۲-۲)
۶۱	.....سنتر کمپلکس $[NiL^2O-ter]ClO_4$ (13)..... (۵-۱۲-۲)
۶۲	.....سنتر کمپلکس $[NiL^2DFP]ClO_4$ (14)..... (۶-۱۲-۲)
۶۳	.....سنتر کمپلکس $[CuL^2DFP]ClO_4$ (15)..... (۷-۱۲-۲)
۶۳	.....سنتر کمپلکس فلزی با لیگاند L^3 ..... (۱۳-۲-۲)

۶۳	..... (16) $\{[\text{NiL}^3\text{O-van}]\text{ClO}_4\}_2$ سنتز کمپلکس	۱۳-۲
۶۴	..... (17) $\{[\text{NiL}^3\text{Sal}]\text{ClO}_4\}_2$ سنتز کمپلکس	۱۳-۲
۶۵	..... (18) $\{[\text{CdL}^3\text{Sal}]\text{ClO}_4\}_2$ سنتز کمپلکس	۱۳-۳
۶۵	..... (19) $\{[\text{NiL}^3\text{O-van}]\text{ClO}_4\}_2$ سنتز کمپلکس	۱۳-۴
۶۶	..... (20) $[\text{Ni}_4(\text{CH}_3\text{OH})_8(\text{O-van})_4]$ سنتز کمپلکس	۱۴-۲
۷۰	..... (۲-۲-نیترو فنیل آمینو)-اتانول	۱-۳
۷۰	..... $^1\text{H NMR}$ طیف	۱-۳
۷۰	..... $^{13}\text{C NMR}$ طیف	۱-۳
۷۱	..... (۲-۲-نیترو فنوکسی)-اتیل-(۲-نیترو فنیل)-آمین	۲-۳
۷۱	..... $^1\text{H NMR}$ طیف	۲-۳
۷۱	..... $^{13}\text{C NMR}$ طیف	۲-۳
۷۲	..... N -(۲-۲-آمینو فنوکسی)-اتیل-بنزن-۲،۱-دی آمین L^1	۳-۳
۷۲	..... $^1\text{H NMR}$ طیف	۱-۳
۷۲	..... $^{13}\text{C NMR}$ طیف	۲-۳
۷۲	..... بررسی نتایج میکروآنالیز	۳-۳
۷۳	..... N -(۲-۲-آمینو فنوکسی)-اتیل-بنزن-۲،۱-دی آمین در حضور D_2O	۴-۳
۷۳	..... $^1\text{H NMR}$ طیف	۱-۴
۷۳	..... $L.S^1$ سنتز لیگاند بازشیف	۵-۳
۷۳	..... IR طیف	۱-۵
۷۴	..... $^1\text{H NMR}$ طیف	۲-۵
۷۴	..... $^{13}\text{C NMR}$ طیف	۳-۵
۷۵	..... $L.S^2$ سنتز لیگاند بازشیف	۶-۳

۷۵	..... IR بررسی طیف (۱-۶-۳)
۷۵	..... $^1\text{H NMR}$ بررسی طیف (۲-۶-۳)
۷۵	..... $^{13}\text{C NMR}$ بررسی طیف (۳-۶-۳)
۷۶	..... بررسی نتایج میکروآنالیز (۴-۶-۳)
۷۶	..... L.S^2 لیگاند X- اشعه ساختار (۵-۶-۳)
۷۸	..... L^2 سنتز لیگاند (۷-۳)
۷۸	..... $^1\text{H NMR}$ بررسی طیف (۱-۷-۳)
۷۸	..... $^{13}\text{C NMR}$ بررسی طیف (۲-۷-۳)
۷۹	..... L^3 سنتز لیگاند (۸-۳)
۷۹	..... $^1\text{H NMR}$ بررسی طیف (۱-۸-۳)
۷۹	..... $^{13}\text{C NMR}$ بررسی طیف (۲-۸-۳)
۸۰	..... (۱) $[\text{ZnL}^1\text{DAP}](\text{ClO}_4)_2$ کمپلکس (۹-۳)
۸۰	..... IR بررسی طیف (۱-۹-۳)
۸۰	..... $^1\text{H NMR}$ بررسی طیف (۲-۹-۳)
۸۱	..... $^{13}\text{C NMR}$ بررسی طیف (۳-۹-۳)
۸۱	..... (۲) $[\text{MnL}^1\text{DAP}](\text{ClO}_4)_2$ سنتز کمپلکس (۱۰-۳)
۸۱	..... IR بررسی طیف (۱-۱۰-۳)
۸۲	..... بررسی نتایج میکروآنالیز (۲-۱۰-۳)
۸۲	..... (۳) $[\text{ZnL}^1\text{DF}](\text{ClO}_4)_2$ کمپلکس (۱۱-۳)
۸۲	..... IR بررسی طیف (۱-۱۱-۳)
۸۳	..... بررسی نتایج میکروآنالیز (۲-۱۱-۳)
۸۳	..... L.S^1 لیگاند های فلزی با (۱۲-۳)

۸۳	.....(4) [NiL.S ¹] بررسی کمپلکس	۱-۱۲-۲
۸۳	..... بررسی نتایج میکروآنالیز	۲-۱۲-۳
۸۴	..... (5) [CuL.S ¹] بررسی سنتز کمپلکس	۱۳-۳
۸۴	..... IR طیف	۱-۱۳-۳
۸۴	..... بررسی نتایج میکروآنالیز	۲-۱۳-۳
۸۴	..... (6) [CoL.S ¹] بررسی سنتز کمپلکس	۱۴-۳
۸۴	..... IR طیف	۱-۱۴-۳
۸۵	..... بررسی نتایج میکروآنالیز	۲-۱۴-۳
۸۵	..... (7) [Ni ₂ L.S ²](ClO ₄) ₂ بررسی سنتز کمپلکس	۱۵-۳
۸۵	..... IR طیف	۱-۱۵-۳
۸۵	..... بررسی نتایج میکروآنالیز	۲-۱۵-۳
۸۶	..... (8) [Cu ₂ L.S ²](ClO ₄) ₂ بررسی سنتز کمپلکس	۱۶-۳
۸۶	..... IR طیف	۱-۱۶-۳
۸۶	..... بررسی نتایج میکروآنالیز	۲-۱۶-۳
۸۷	..... طیفسنجی جرمی	۱۷-۳
۸۷	..... L ² تهیه شده با لیگاند	۱۸-۳
۸۷	..... IR طیف	۱-۱۸-۳
۸۸	..... بررسی نتایج میکروآنالیز	۲-۱۸-۳
۸۸	..... [NiL ² O-van]ClO ₄ بررسی سنتز کمپلکس	۱۹-۳
۸۸	..... IR طیف	۱-۱۹-۳
۸۸	..... بررسی نتایج میکروآنالیز	۲-۱۹-۳
۸۹	..... [NiL ² O-van]ClO ₄ بررسی ساختار اشعه-X کمپلکس	۳-۱۹-۳

۹۱	.....[CuL ² O-van]ClO ₄ بررسی سنتز کمپلکس	۲۰-۳
۹۱	..... IR طیف	۱-۲۰-۳
۹۲	..... [NiL ² Sal]ClO ₄ بررسی سنتز کمپلکس	۲۱-۳
۹۲	..... IR طیف	۱-۲۱-۳
۹۲	..... بررسی نتایج میکروآنالیز	۲-۲۱-۳
۹۳	.....[NiL ² O-ter]ClO ₄ بررسی سنتز کمپلکس	۲۲-۳
۹۳	..... IR طیف	۱-۲۲-۳
۹۳	..... بررسی نتایج میکروآنالیز	۲-۲۲-۳
۹۳	..... [NiL ² DFP]ClO ₄ بررسی سنتز کمپلکس	۲۳-۳
۹۳	..... IR طیف	۱-۲۳-۳
۹۴	..... [CuL ² DFP]ClO ₄ بررسی سنتز کمپلکس	۲۴-۳
۹۴	..... IR طیف	۱-۲۴-۳
۹۴	..... بررسی طیف جرمی	۲۵-۳
۹۵	..... {[NiL ³ O-van]ClO ₄ } ₂ بررسی کمپلکس	۲۶-۳
۹۵	..... IR طیف	۱-۲۶-۳
۹۵	..... بررسی نتایج میکروآنالیز	۲-۲۶-۳
۹۶	.....[NiL ³ O-van] ₂ ²⁺ بررسی ساختار اشعه-X کمپلکس	۳-۲۶-۳
۹۹	..... {[NiL ³ Sal]ClO ₄ } ₂ بررسی سنتز کمپلکس	۲۷-۳
۹۹	..... IR طیف	۱-۲۷-۳
۱۰۰	..... بررسی نتایج میکروآنالیز	۲-۲۷-۳
۱۰۰	..... {[CdL ³ Sal]ClO ₄ } ₂ بررسی سنتز کمپلکس	۲۸-۳
۱۰۰	..... IR طیف	۱-۲۸-۳
۱۰۰	..... ¹ H NMR طیف	۲-۲۸-۳

۱۰۱	..... ¹³ C NMR طیف بررسی (۳-۲۸-۳)
۱۰۱	..... بررسی نتایج میکروآنالیز (۴-۲۸-۳)
۱۰۲	..... [CdL ³ Sal] ₂ ²⁺ کمپلکس X- اشعه- بررسی ساختار اشعه- (۵-۲۸-۳)
۱۰۵	..... {[NiL ³ O-ter]ClO ₄] ₂ سنتز کمپلکس (۲۹-۳)
۱۰۵	..... IR طیف بررسی (۱-۲۹-۳)
۱۰۶	..... بررسی نتایج میکروآنالیز (۲-۲۹-۳)
۱۰۶	..... [Ni ₄ (CH ₃ OH) ₈ (O-van) ₄] سنتز کمپلکس (۳۰-۳)
۱۰۹	..... طیفسنجی جرمی (۳۱-۳)
۱۱۰	..... مطالعات آنتی باکتریال (۳۲-۳)

- شکل (۱-۱) پلی‌آمین‌های طبیعی شناخته شده حاوی دو یا چند نیتروژن ۴
- شکل (۲-۱) لیگاندهای تتراآمین آلیفاتیک سنتز شده ۵
- شکل (۳-۱) لیگاند تتراآمین آروماتیک سنتز شده توسط ایسموند و همکارانش ۵
- شکل (۴-۱) لیگاندهای تتراآمین آروماتیک سنتز شده توسط کی‌پور و همکارانش ۶
- شکل (۵-۱) لیگاندهای N_3O سنتز شده توسط چی‌هوانگ‌وانگ و همکارانش ۶
- شکل (۶-۱) لیگاندهای N_3O سنتز شده توسط یی‌لانگ‌ونگ و همکارانش ۷
- شکل (۷-۱) لیگاندهای N_3O سنتز شده توسط پراسانتابومیک و همکارانش ۷
- شکل (۸-۱) لیگاندهای از نوع دهنده N_2O_2 ..... ۸
- شکل (۹-۱) لیگاندهای از نوع دهنده N_3O_2 ..... ۹
- شکل (۱۰-۱) پلی‌آمین سنتز شده توسط کی‌پور و همکارانش ۱۰
- شکل (۱۱-۱) پلی‌آمین‌های سنتز شده توسط کی‌پور و همکارانش ۱۰
- شکل (۱۲-۱) پلی‌آمین‌های سنتز شده توسط کی‌پور و همکارانش ۱۱
- شکل (۱۳-۱) سنتز بزرگ‌حلقه $[2+2]$ توسط کاوا ۲۲
- شکل (۱۴-۱) نخستین لیگاند بزرگ‌حلقه حاوی یک پیوند ایمینی توسط کورتیس ۲۴
- شکل (۱۵-۱) سنتز کمپلکس بزرگ‌حلقه با فلز آهن توسط کوری و بوش ۲۴
- شکل (۱۶-۱) ساختار بزرگ‌حلقه‌های سنتز شده توسط آرم‌استرانگ و همکارانش ۲۶
- شکل (۱۷-۱) ساختار کریستالی کمپلکس بزرگ‌حلقه با یون فلزی $Ba(ClO_4)_2$ ۲۸
- شکل (۱۸-۱) کمپلکس‌های آهن سنتز شده توسط چی‌هوانگ‌وانگ و همکارانش ۲۹
- ادامه شکل (۱۸-۱) کمپلکس‌های آهن سنتز شده توسط چی‌هوانگ‌وانگ و همکارانش ۳۰
- شکل (۱۹-۱) ساختار کمپلکس‌های سنتز شده توسط یی‌لانگ‌ونگ و همکارانش ۳۱
- شکل (۲۰-۱) ساختار کریستالی کمپلکس‌های شماره (۱) ۳۱
- ادامه شکل (۲۰-۱) ساختار کریستالی کمپلکس‌های شماره (۲) ۳۲
- شکل (۲۱-۱) ساختار لیگاندهای خطی سنتز شده توسط جبار-سید و همکارانش ۳۳
- شکل (۲۲-۱) ساختار کمپلکس‌های $Cu-(2,3)$ (راست) و $Cu-(1)$ (چپ) ۳۳
- شکل (۲۳-۱) ساختار کمپلکس‌های NiL_x سنتز شده توسط کازومو و همکارانش ۳۴
- شکل (۲۴-۱) ساختار لیگاندهای سنتز شده توسط فریرا و همکارانش ۳۴

- شکل (۱-۲۵) ساختار کریستالی کمپلکس سنتز شده توسط کی پور و همکارانش ۳۵
- شکل (۱-۲۶) کمپلکس‌های بزرگ حلقه حاوی ۶،۲-دی فرمیل پیریدین ۳۶
- شکل (۱-۲۷) ساختار کمپلکس‌های سنتز شده توسط واندارادکاپاریزک و همکارانش ۳۷
- شکل (۱-۲۸) ساختار کمپلکس‌های (۱)، (۲) و (۳) سنتز شده توسط صالح‌زاده و همکارانش ۳۸
- شکل (۱-۲۹) ساختار کریستالی کاتیون $[MnL_2Cl(CH_3OH)]^+$ ۴۰
- شکل (۱-۳۰) ساختار کریستالی کاتیون $[MnL_4Cl]^+$ ۴۰
- شکل (۱-۳۱) ساختار کریستالی کمپلکس‌های (۱) و (۲) سنتز شده توسط دیان‌وانگ و همکارانش ۴۳
- شکل (۱-۳۲) ساختار کمپلکس سنتز شده توسط کی پور و همکارانش ۴۴
- شکل (۱-۳۳) ساختار کریستالی کمپلکس سنتز شده توسط دباشری ماندال و همکارانش ۴۵
- شکل (۳-۱) ساختار شماره‌گذاری شده ۲-(۲-نیترو فنیل آمینو)-اتانول ۷۱
- شکل (۳-۲) ساختار شماره‌گذاری شده [۲-(۲-نیترو فنوکسی)-اتیل]-[۲-نیترو فنیل]-آمین ۷۱
- شکل (۳-۳) ساختار شماره‌گذاری شده N -[۲-(۲-آمینو فنوکسی)-اتیل]-بنزن-۲،۱-دی آمین L^1 ..... ۷۲
- شکل (۳-۴) ساختار شماره‌گذاری شده N -[۲-(۲-آمینو فنوکسی)-اتیل]-بنزن-۲،۱-دی آمین در حضور D_2O ۷۳
- شکل (۳-۵) ساختار شماره‌گذاری شده لیگاند بازشیف $L.S^1$ ۷۴
- شکل (۳-۶) ساختار شماره‌گذاری شده لیگاند بازشیف $L.S^2$ ۷۶
- شکل (۳-۷) ساختار مولکولی لیگاند $L.S^2$ در حالت جامد (اتم‌های هیدروژن برای وضوح بیشتر حذف شده‌اند) ۷۷
- شکل (۳-۸) ساختار شماره‌گذاری شده ۹،۴-بیس (۲-متیل پیریدین)-۹،۴-دی آزا دودکان-۱۲،۱-دی آمین L^2 ..... ۷۸
- شکل (۳-۹) ساختار شماره‌گذاری شده ۹،۴-بیس (۲-متیل پیریدین)-۹،۴-دی آزا دودکان-۱۲،۱-دی آمین L^3 ..... ۷۹
- شکل (۳-۱۰) ساختار شماره‌گذاری شده $[ZnL^1DAP](ClO_4)_2$ ۸۱
- شکل (۳-۱۱) ساختار مولکولی $[NiL^2O-van]ClO_4$ در حالت جامد (اتم‌های هیدروژن برای وضوح بیشتر حذف شده‌اند) ۹۰
- شکل (۳-۱۲) ساختار مولکولی $[NiL^3O-van]_2^{2+}$ در حالت جامد (اتم‌های هیدروژن و پرکلرات برای وضوح بیشتر حذف شده‌اند) ۹۷
- شکل (۳-۱۳) ساختار شماره‌گذاری شده $\{[CdL^3Sal]ClO_4\}_2$ ۱۰۱
- شکل (۳-۱۴) ساختار مولکولی $[CdL^3Sal]_2^{2+}$ در حالت جامد (اتم‌های هیدروژن و پرکلرات برای وضوح بیشتر حذف شده‌اند) ۱۰۳

-
- شکل (۱۵-۳) ساختار مولکولی $[\text{Ni}_4(\text{CH}_3\text{OH})_8(\text{O-van})_4]$ در حالت جامد (اتم‌های هیدروژن برای وضوح بیشتر حذف شده‌اند) ۱۰۷
- شکل (۱۶-۳) تصویری از اثر کمپلکس $[\text{NiL}^3\text{O-ter}]^{2+}$ بر روی باکتری *Bacillus Cereus* ۱۱۱

جدول (۱-۱) چند مثال برای لیگاندهای دهنده N_2O_2	۸
جدول (۲-۱) چند مثال برای لیگاندهای دهنده N_3O_2	۹
جدول (۱-۳) نتایج میکروآنالیز N -[۲-۲(آمینو فنوکسی)-اتیل]-بنزن-۱، ۲-دی آمین L^1	۷۳
جدول (۲-۳) نتایج میکروآنالیز لیگاند بازشیف $L.S^2$	۷۶
جدول (۳-۳) طول‌ها و زوایای پیوندی انتخابی اتم‌های نیتروژن و کربن در لیگاند $L.S^2$	۷۷
جدول (۴-۳) نتایج میکروآنالیز کمپلکس $[MnL^1DAP](ClO_4)_2$	۸۲
جدول (۵-۳) نتایج میکروآنالیز کمپلکس $[ZnL^1DF](ClO_4)_2$	۸۳
جدول (۶-۳) نتایج میکروآنالیز کمپلکس $[NiL.S^1]$	۸۳
جدول (۷-۳) نتایج میکروآنالیز کمپلکس $[CuL.S^1]$	۸۴
جدول (۸-۳) نتایج میکروآنالیز کمپلکس $[CoL.S^1]$	۸۵
جدول (۹-۳) نتایج میکروآنالیز کمپلکس $[Ni_2L.S^2](ClO_4)_2$	۸۶
جدول (۱۰-۳) نتایج میکروآنالیز کمپلکس $[Cu_2L.S^2](ClO_4)_2$	۸۶
جدول (۱۱-۳) داده‌های مربوط به طیف جرمی برخی از کمپلکس‌ها و لیگاندها	۸۷
جدول (۱۲-۳) نتایج میکروآنالیز کمپلکس $[ZnL^2O-van]ClO_4$	۸۸
جدول (۱۳-۳) نتایج میکروآنالیز کمپلکس $[NiL^2 O-van]ClO_4$	۸۹
جدول (۱۴-۳) طول‌ها و زوایای پیوندی انتخابی اتم‌های نیتروژن و اکسیژن با نیکل در کمپلکس $[NiL^2O-van]ClO_4$	۹۰
جدول (۱۵-۳) داده‌های ساختاری کمپلکس $[NiL^2O-van]ClO_4$	۹۱
جدول (۱۶-۳) نتایج میکروآنالیز کمپلکس $[NiL^2Sal]ClO_4$	۹۲
جدول (۱۷-۳) نتایج میکروآنالیز کمپلکس $[NiL^2O-ter]ClO_4$	۹۳
جدول (۱۸-۳) داده‌های مربوط به طیف جرمی کمپلکس‌های لیگاند L^2	۹۵
جدول (۱۹-۳) نتایج میکروآنالیز کمپلکس $\{[NiL^3 O-van]ClO_4\}_2$	۹۶
جدول (۲۰-۳) طول‌های پیوندی انتخابی اتم‌های نیتروژن و اکسیژن با اتم نیکل در کمپلکس $[NiL^3O-van]_2^{2+}$	۹۷
جدول (۲۱-۳) زوایای پیوندی انتخابی اتم‌های نیتروژن و اکسیژن با اتم نیکل در کمپلکس $[NiL^3O-van]_2^{2+}$	۹۸
جدول (۲۲-۳) داده‌های ساختاری کمپلکس $[NiL^3O-van]_2^{2+}$	۹۹
جدول (۲۳-۳) نتایج میکروآنالیز کمپلکس $\{[NiL^3Sal]ClO_4\}_2$	۱۰۰

- جدول (۳-۲۴) نتایج میکروآنالیز کمپلکس $\{[\text{CdL}^3\text{Sal}]\text{ClO}_4\}_2$ ۱۰۲
- جدول (۳-۲۵) طول‌های پیوندی انتخابی اتم‌های نیتروژن و اکسیژن با اتم نیکل در کمپلکس $[\text{CdL}^3\text{Sal}]_2^{2+}$ ۱۰۴
- جدول (۳-۲۶) داده‌های ساختاری کمپلکس $[\text{CdL}^3\text{Sal}]_2^{2+}$ ۱۰۵
- جدول (۳-۲۷) نتایج میکروآنالیز کمپلکس $\{[\text{NiL}^3\text{O-ter}]\text{ClO}_4\}_2$ ۱۰۶
- جدول (۳-۲۸) طول‌های پیوندی انتخابی اتم اکسیژن با اتم نیکل در کمپلکس $[\text{Ni}_4(\text{CH}_3\text{OH})_8(\text{O-van})_4]$ ۱۰۷
- جدول (۳-۲۹) زوایای پیوندی انتخابی اتم اکسیژن با اتم نیکل در کمپلکس $[\text{Ni}_4(\text{CH}_3\text{OH})_8(\text{O-van})_4]$ ۱۰۸
- جدول (۳-۳۰) داده‌های ساختاری کمپلکس $[\text{Ni}_4(\text{CH}_3\text{OH})_8(\text{O-van})_4]$ ۱۰۹
- جدول (۳-۳۱) داده‌های مربوط به طیف جرمی کمپلکس‌های لیگاند L^3 ..... ۱۱۰
- جدول (۳-۳۲) نتایج فعالیت آنتی‌باکتریال کمپلکس‌ها در برابر سه باکتری مورد نظر ۱۱۱

واکنش (۱-۱) احیای ترکیب نیترو به نیتروزو	۱۱
واکنش (۲-۱) احیای هیدروکسیل آمین استخلاف شده به آمین	۱۲
واکنش (۳-۱) مراحل احیای نیتروبنزن به آنیلین	۱۳
واکنش (۴-۱) احیای ترکیب‌های نیتروی آروماتیک با آهن	۱۳
واکنش (۵-۱) واکنش دو مرحله‌ای تهیه بازشیف	۱۴
واکنش (۶-۱) سیستم چرخه‌ای نوربورنادین کوادری سیکلان	۱۶
واکنش (۷-۱) اکسایش ایندول‌ها به وسیله کمپلکس بازشیف کبالت (II)	۱۶
واکنش (۸-۱) احیای بازشیف	۱۹
واکنش (۹-۱) تشکیل حلقه ماکروسیکل [۲+۲]	۲۲
واکنش (۱۰-۱) احیای بزرگ حلقه بازشیف توسط لیپولاس	۲۳
واکنش (۱۱-۱) تشکیل حلقه پنج عضوی در حین سنتز حلقه ماکروسیکل	۲۷
واکنش (۱۲-۱) ثابت ماندن حلقه پنج عضوی علاوه بر افزودن فلز به لیگاند ماکروسیکل	۲۸
واکنش (۱۳-۱) ساختار کمپلکس‌های سنتز شده توسط کی‌پور و همکارانش	۳۹
واکنش (۱۴-۱) سنتز کمپلکس بازشیف [۲+۲] توسط رابسون و پیلگینتون	۴۱
واکنش (۱۵-۱) احیای ماکروسیکل توسط دیان‌کانگ و همکارانش	۴۲
واکنش (۱-۲) ۲-(۲-نیترو فنیل آمینو)-تانول	۴۸
واکنش (۲-۲) سنتز ۲-(۲-نیترو فنوکسی)-اتیل]-۲-(۲-نیترو فنیل)-آمین	۴۹
واکنش (۳-۲) تهیه N-۲-(۲-آمینو فنوکسی)-اتیل]-بنزن-۱، ۲-دی آمین L^1	۴۹
واکنش (۴-۲) سنتز لیگاند بازشیف $L.S^1$	۵۰
واکنش (۵-۲) سنتز لیگاند بازشیف $L.S^2$	۵۱
واکنش (۶-۲) سنتز ۲-[(پیریدین-۲-یل متیلن)-آمینو]-تانول	۵۱
واکنش (۷-۲) سنتز ۲-[(پیریدین-۲-یل متیل)-آمینو]-تانول	۵۲
واکنش (۸-۲) سنتز ۲-[(۲-آمینو اتیل)-پیریدین-۲-یل متیل آمینو]-تانول L^2	۵۲
واکنش (۹-۲) سنتز ۲-[(۲-آمینو پروپیل)-پیریدین-۲-یل متیل آمینو]-تانول L^3	۵۳
واکنش (۱۰-۲) سنتز کمپلکس فلزی شماره (۱)	۵۴
واکنش (۱۱-۲) سنتز کمپلکس فلزی شماره (۲)	۵۵

۵۵	..... واکنش (۱۲-۲) سنتز کمپلکس فلزی شماره (۳)
۵۶	..... واکنش (۱۳-۲) سنتز کمپلکس فلزی شماره (۴)
۵۶	..... واکنش (۱۴-۲) سنتز کمپلکس فلزی شماره (۵)
۵۷	..... واکنش (۱۵-۲) سنتز کمپلکس فلزی شماره (۶)
۵۸	..... واکنش (۱۶-۲) سنتز کمپلکس فلزی شماره (۷)
۵۸	..... واکنش (۱۷-۲) سنتز کمپلکس فلزی شماره (۸)
۵۹	..... واکنش (۱۸-۲) سنتز کمپلکس فلزی شماره (۹)
۶۰	..... واکنش (۱۹-۲) سنتز کمپلکس فلزی شماره (۱۰)
۶۰	..... واکنش (۲۰-۲) سنتز کمپلکس فلزی شماره (۱۱)
۶۱	..... واکنش (۲۱-۲) سنتز کمپلکس فلزی شماره (۱۲)
۶۲	..... واکنش (۲۲-۲) سنتز کمپلکس فلزی شماره (۱۳)
۶۲	..... واکنش (۲۳-۲) سنتز کمپلکس فلزی شماره (۱۴)
۶۳	..... واکنش (۲۴-۲) سنتز کمپلکس فلزی شماره (۱۵)
۶۴	..... واکنش (۲۵-۲) سنتز کمپلکس فلزی شماره (۱۶)
۶۴	..... واکنش (۲۶-۲) سنتز کمپلکس فلزی شماره (۱۷)
۶۵	..... واکنش (۲۷-۲) سنتز کمپلکس فلزی شماره (۱۸)
۶۶	..... واکنش (۲۸-۲) سنتز کمپلکس فلزی شماره (۱۹)
۶۶	..... واکنش (۲۹-۲) سنتز کمپلکس فلزی شماره (۲۰)

- طیف (۱-۳) طیف $^1\text{H NMR}$ بررسی سنتز ۲-(۲-نیترو فنیل آمینو)-اتانول در CDCl_3 ..... ۱۱۳
- طیف (۲-۳) طیف $^{13}\text{C NMR}$ بررسی سنتز ۲-(۲-نیترو فنیل آمینو)-اتانول در CDCl_3 ..... ۱۱۳
- طیف (۳-۳) طیف $^1\text{H NMR}$ (۲-۲-نیترو فنوکسی)-اتیل-(۲-نیترو فنیل)-آمین در CDCl_3 ..... ۱۱۴
- طیف (۴-۳) طیف $^{13}\text{C NMR}$ ۵،۱-بیس(۲-متیل پیریدین)-۳،۳-دی متیل-۵،۱-دی آزا پروپان در CDCl_3 ..... ۱۱۴
- طیف (۵-۳) طیف $^1\text{HNMR}$ $-N$ -(۲-۲-آمینو فنوکسی)-اتیل-بنزن-۲،۱-دی آمین L^1 در CDCl_3 ..... ۱۱۵
- طیف (۶-۳) طیف $^{13}\text{CNMR}$ $-N$ -(۲-۲-آمینو فنوکسی)-اتیل-بنزن-۲،۱-دی آمین L^1 در CDCl_3 ..... ۱۱۵
- طیف (۷-۳) طیف $^1\text{H NMR}$ بررسی $-N$ -(۲-۲-آمینو فنوکسی)-اتیل-بنزن-۲،۱-دی آمین در حضور D_2O ۱۱۶
- طیف (۸-۳) طیف IR لیگاند بازشیف $L.S^1$ در KBr ۱۱۶
- طیف (۹-۳) طیف $^1\text{H NMR}$ لیگاند بازشیف $L.S^1$ در CDCl_3 ..... ۱۱۷
- طیف (۱۰-۳) طیف $^{13}\text{C NMR}$ لیگاند بازشیف $L.S^1$ در CDCl_3 ..... ۱۱۷
- طیف (۱۱-۳) طیف Mass لیگاند بازشیف $L.S^1$ ۱۱۸
- طیف (۱۲-۳) طیف IR لیگاند بازشیف $L.S^2$ در KBr ۱۱۸
- طیف (۱۳-۳) طیف $^1\text{H NMR}$ لیگاند بازشیف $L.S^2$ در CDCl_3 ..... ۱۱۹
- طیف (۱۴-۳) طیف $^{13}\text{CNMR}$ لیگاند بازشیف $L.S^2$ در CDCl_3 ..... ۱۱۹
- طیف (۱۵-۳) طیف Mass لیگاند بازشیف $L.S^2$ ۱۲۰
- طیف (۱۶-۳) طیف $^1\text{H NMR}$ لیگاند L^2 در CDCl_3 ..... ۱۲۰
- طیف (۱۷-۳) طیف $^{13}\text{CNMR}$ لیگاند L^2 در CDCl_3 ..... ۱۲۱
- طیف (۱۸-۳) طیف $^1\text{H NMR}$ لیگاند L^3 در CDCl_3 ..... ۱۲۱
- طیف (۱۹-۳) طیف $^{13}\text{C NMR}$ لیگاند L^3 در CDCl_3 ..... ۱۲۲
- طیف (۲۰-۳) طیف IR کمپلکس $[\text{ZnL}^1\text{DAP}](\text{ClO}_4)_2$ در KBr ۱۲۲
- طیف (۲۱-۳) طیف $^1\text{H NMR}$ کمپلکس $[\text{ZnL}^1\text{DAP}](\text{ClO}_4)_2$ در DMSO ۱۲۳
- طیف (۲۲-۳) طیف $^{13}\text{C NMR}$ کمپلکس $[\text{ZnL}^1\text{DAP}](\text{ClO}_4)_2$ در DMSO ۱۲۳
- طیف (۲۳-۳) طیف Mass کمپلکس $[\text{ZnL}^1\text{DAP}](\text{ClO}_4)_2$ ۱۲۴
- طیف (۲۴-۳) طیف IR کمپلکس $[\text{MnL}^1\text{DAP}](\text{ClO}_4)_2$ در KBr ۱۲۴
- طیف (۲۵-۳) طیف IR کمپلکس $[\text{ZnL}^1\text{DF}](\text{ClO}_4)_2$ در KBr ۱۲۵
- طیف (۲۶-۳) طیف IR کمپلکس $[\text{NiL}.S^1]$ در KBr ۱۲۵